

University of Groningen

Groninger Universiteitsfonds 1893-1993

Smit, Franciscus

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

1993

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Smit, F. R. H. (1993). Groninger Universiteitsfonds 1893-1993. Groningen: s.n.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

v Besluit

Een eeuw lang van 1893 tot 1993 heeft het Groninger Universiteitsfonds meer dan tienduizend subsidies ten goede laten komen aan de Groningse universiteit. Subsidies die het werk, de studie of de projecten ondersteunden van individuele hoogleraren, docenten, studenten, studentenorganisaties, vakgroepen, comités, faculteitsverenigingen en wat dies meer zij.

Het Universiteitsfonds bestrijkt een breed terrein en kan ieder jaar aan meer verzoeken om financiële ondersteuning gehoor geven. De belangrijke basis hiervoor vormt de groei van het eigen vermogen. De opeenvolgende besturen hebben dit tot hun voornaamste zorg gemaakt. Het fonds heeft zich geen avonturen veroorloofd en steeds een betrouwbare belegging gezocht.

De gedachte om de universiteit een krachtig fonds te geven en haar zo financieel onafhankelijk te maken, heeft men al lang laten varen. In 1893 was dit een reële gedachte toen de universiteit nog een kleine instelling was, die zich voornamelijk richtte op de onderwijstaak. Toen kon niemand voorzien welk een enorme ontwikkeling het hoger onderwijs zou doormaken en welk maatschappelijk belang werd gehecht aan goed georganiseerde en geoutilleerde universiteiten die berekend waren op hun wetenschappelijke taak. De tijd ligt ver achter ons dat een hoogleraar een bijdrage moest vragen om lantaarnplaatjes te kunnen laten maken. De onderzoeks- en onderwijsfaciliteiten die een universiteit nu nodig heeft zijn van een heel andere financiële orde en vallen niet meer binnen de mogelijkheden van het fonds.

In dit opzicht heeft het Universiteitsfonds zich bij de sterk veranderde en spectaculair gegroeide universiteit moeten aanpassen. Het heeft zich daarom in de jaren vijftig en zestig ingezet voor projecten die in het belang waren van de gehele universiteit. In die tijd leefde sterk de idee van de éne universitaire gemeenschap, van de universitas. De initiatieven als het Universiteitsblad, Vosbergen en het Universiteitshuis sluiten aan op die gedachte. Het Universiteitsblad bleek zeer goed te werken als bindmiddel tussen oud-alumni en hun universiteit. Het fonds profiteerde door een gestadige groei van het ledental. Maar vanaf het midden van de jaren zestig zijn de verhou-

dingen door de democratisering aan de universiteit en door de expansieve groei van het aantal studenten (thans 20.000) en het aantal personeelsleden (thans meer dan 5000) totaal gewijzigd. De gebouwen van de universiteit zijn nu niet meer geconcentreerd in de binnenstad maar uitgewaaierd tot aan de rand van de stad.

De band met de universiteit wordt door de meeste studenten en medewerkers als gevolg van deze schaalvergroting als minder hecht ervaren dan in de voorgaande decennia. Men voelt zich meer verbonden met de eigen faculteit, vakgroep of vereniging. Voor een instelling als het Universiteitsfonds, dat juist zijn bestaan dankt aan die verbondenheid met de universiteit, kost het daarom ook moeite om het ledental op peil te houden. De neergaande tendens van het aantal donateurs geeft aan dat het Universiteitsfonds zich in een moeilijke fase bevindt.

In de komende jaren zal de stichting het Groninger Universiteitsfonds de doelstelling, 'bevordering van de studie aan de Rijksuniversiteit Groningen en voorts van al datgene, wat tot meerdere bloei van die universiteit kan strekken', meer dan voorheen moeten uitdragen. Het fonds kan daarbij wijzen op al het geen het de afgelopen eeuw met zijn steun heeft kunnen bewerkstelligen.

In navolging van hetgeen de huidige voorzitter in het 'ten geleide' bepleit, heeft het fonds om zijn taak naar behoren te kunnen vervullen, een breed draagvlak nodig, van allen die aan de universiteit zijn verbonden en studeren, en eveneens van hen die daaraan gestudeerd hebben. Maar het fonds heeft tevens de steun van de provinciale en gemeentelijke overheden nodig en niet minder van het bedrijfsleven, zoals dat in het verleden ook steeds, zij het onvoldoende, het geval is geweest. Het moet het gezamenlijk streven zijn op grond van een gezamenlijk gevoel, te bevorderen dat de Rijksuniversiteit Groningen functioneert als een instelling die voor de gehele regio van wezenlijk belang en nut is. Het Groninger Universiteitsfonds kan daarin ook in de komende decennia een doeltreffend instrument zijn door ontwikkelingen mogelijk te maken, waartoe de universiteit, in een tijd waarin de financiële middelen steeds krappere worden, zelf niet of nog niet in staat is.